

Profildata

Udgangsmateriale	Smeltevandssand
Dræningsklasse	Ekstremt veldrænet
Grundvandsdybde	> 160 cm
Profildybde	160 cm
Vandforsyningsgrad	5
Næringsstofniveau	3
Lokalitetsklasse	43
USDA-klassifikation	Udipsamment
WRB-klassifikation	Haplic Podzol
JB nr.	2

Lokalitetsdata

Kortblad	1215 IVSV
UTM-koordinat	514 6256
Lokalitet	Mønsted
Kote	46m
Landskabstype	Småbakket moræne
Beliggenhed	Øvre del af skråning
Hældning	2 - 5 °
Vegetation	Høstet afgrøde
Temp. (årsgns.)	7,5 °C
Nedbør, år	700 mm
Nedbør, vækstsæson	400 mm

Profilen ligger på svagt skrånende tærren og er dannet på aflejringer af smeltevandssand overljet af en sandet moræne. Aflejringen af morænen har formet landskabet, og dermed smeltevandsaflejringen, til et småbakket morænelandskab. Profilet er med pløjelag og præget af forbruning. Jorden er ekstremt veldrænet. Øverst en mørk, humusrig Ap-horisont på 21 cm,

hvor tykkelsen er resultatet af pløjning. Under Ap-horisonten følger en mørk gulligbrun, humusholdig Bw1-horisont på 15 cm. Under Bw1-horisonten kommer en gullig brun og humusfattig Bw2-horisont på 24 cm med en tynd, svagt cementeret placisk horisont (tyndt lag med jern eller jern-mangan eller jern-mangan-humus cementering). Herunder ses en brunlig gul og humusfattig Bw3-horisont på 50 cm's tykkelse.

C-horisonten er brunlig gul og ses fra 110 cm's dybde.

Teksturen er i Ap- og Bw1-horisonterne lerholdigt siltet sand, der skifter til svagt lerholdigt groft mellemsand i Bw2-horisonten. Fra 60 cm's dybde er teksturen svagt lerholdigt siltet finsand.

Der er ingen rodrumsbegrænsende faktorer og rødder er observeret til 60 cm.

Horisontbeskrivelse**Ap (0 - 21 cm):**

Meget mørk brun (10YR 2/2 f) lerholdigt siltet sand; humusrig; svag subangulær struktur; sprød konsistens; få, små overvejende kantede sten; hyppigt forekommende fine rødder; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

Bw1 (21 - 36 cm):

Mørk gulligbrun (10YR 3/6 f) lerholdigt siltet sand; humusholdig; svag angulær struktur; sprød konsistens; nogle fine rødder; horisontgrænsen er klar og bølget.

Bw2 (36 - 60 cm):

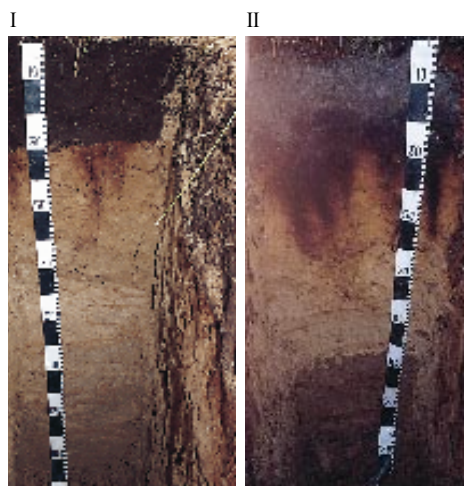
Gullig brun (10YR 5/6 f) svagt lerholdigt groft mellemsand med indblanding af mellemsand; en del pletter af farven meget mørk grålig brun (10YR 3/2 f), pletterne er mellemstore, vandret stribede; humusfattig; meget svag angulær struktur; meget sprød konsistens; få, store, bløde, afrundede noduler, placisk horisont; meget få fine rødder; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

Bw3 (60 - 110 cm):

Brunlig gul (10YR 6/6 f) svagt lerholdigt siltet finsand; en del pletter af farven meget mørk grålig brun (10YR 3/2 f), pletterne er fine, vandret stribede; humusfattig; svag angulær struktur; fast konsistens; horisontgrænsen er klar og jævn.

C (110 - cm):

Brunlig gul (10YR 6/6 f) svagt lerholdigt siltet finsand med ikke-lagdelt indblanding af grovkornet siltet sand; få pletter af farven kraftig brun (7,5YR 5/8 f), pletterne er mellemstore, vandret stribede; humusfattig; svag angulær struktur; sprød konsistens; med indblanding af farven brunlig gul (10YR 6/6 f).

Horisont		Kornstørrelse %								Org. stof	Kalk	C	N	C/N	pH		Vol. vægt
		Ler	Silt		Fin-sand	Mellem-sand		Grov-sand	Grus						CaCl ₂	H ₂ O	
Navn	Dybde	<2µm	2-20µm	20-63µm	63-125µm	125-200µm	200-500µm	500-2000µm	>2 mm	%	%	%	%			g/cm ³	
Ap	0-21	5	5	14	22	23	26	6	<10	3,9	0	2,29	0,157	14,6	4,5	5,1	1,28
Bw1	21-36	5	2	8	22	14	46	3	<10	1,8	0	1,06	0,061	17,3	4,5	5,3	1,36
Bw2	36-60	3	1	3	4	11	50	29	<10	0,5	0	0,29			4,6	5,4	1,52
Bw3	60-110	3	1	24	56	14	2	0	<10	0,3	0	0,18			4,6	5,3	1,45
C	110-160	2	2	22	56	16	3	0	<10	0,1	0	0,06			4,3	5,1	1,50

Horisont		Ombyttelige ioner (cmol+ kg ⁻¹)							Base mætn.	PTV	RZK	DCB mg kg ⁻¹	
Navn	Dybde	Ca	Mg	K	Na	Total baser	Sure ioner	CEC	%	%	mm	Fe	Al
Ap	0-21	3,07	0,23	0,06	0,04	3,40	13	16	21	23	49	0,47	0,19
Bw1	21-36	1,10	0,07	0,07	0,01	1,25	12	13	9	14	21	0,43	0,27
Bw2	36-60	0,20	0,02	0,04	0,01	0,27	5	5	5	7	17	0,25	0,17
Bw3	60-110	0,12	0,02	0,04	0,01	0,19	4	4	5	20	102	0,28	0,15
C	110-160	0,22	0,04	0,04	0,01	0,31	3	3	11	17	87	0,24	0,06
Total til 100 cm kg ha ⁻¹											169		
		2389	115	267									
Total til 160 cm kg ha ⁻¹											276		
		2755	155	407									
Næringsniveau		4	2	3									

Roddybde	Vandforsyningsgrad når nedbør i vækstsæsonen maj-okt er:		
	<350 mm	350-450 mm	>450 mm
Til 100 cm	3	3	4
Til 160 cm	5	5	5

Profilvarianter

Profiler af denne type har en høj vandforsyningsgrad. Der er ingen rodrumsbegrænsende faktorer, og tekturen har et større indhold af silt og finsand end jordtyperne i de lavere vandforsyningsgrader. Sammen med det organiske materiale i pløjelaget giver dette en god vandholdende evne.

Man kan også finde mere podsolerede jorde af denne type (I). De er ikke cementerede og har ingen rodrumsbegrænsende faktorer. (II) er upløjet og opnår i kraft af tykke humusrige og -holdige horisonter en god vandholdende evne. Den lyse E-horisont ses tydeligt.

I denne vandforsyningsgrad er podsoleringsprocessen generelt ikke så fremskreden.

Træartsvalg og skovdyrkning

Profilens vandforsyningsgrad afhænger af den effektive roddybde. Træarter med tendens til dyb og forgrenet rodudbredelse, fx. ædelgran, grandis, nordmannsgran, eg og bøg, kan derimod opnå høj vandforsyning. Selv arter som rødgran og sitkagran sender sænkere ned og fordeler en del af finrodsmassen til de fugtige, dybere lag. Næringsstofindholdet i pløjelaget er højere end i de underliggende horisonter, og den nuværende status er derfor bedre, end jordens naturlige udgangspunkt. I 0-100 cm's dybde er status for calcium middelhøj, mens kalium ligger middelhøjt og magnesium lavt. Dybdegående rødder vil måske kunne udnytte de mere calcium- og magnesiumholdige lag i 2 meters dybde, hvis forsyningen fra de overliggende horisonter bliver lav med tiden. Alle nåle- og løvtræarter kan dyrkes og blive produktive. De nøjsomme nåletræarter vil i produktiv henseende dog domi-

nere over mere næringselskende løvtræarter, som ær, ask og fuglekirsebær. Ved dybdepløjning bør man tage forholdsregler mod sandflugt ved at så dækafgrøder som fx. rug. Det er især grovsilt og finsand, som kan eroderes bort med vinden, hvis jorden ikke indholder ler eller humus til at holde kornene sammen.